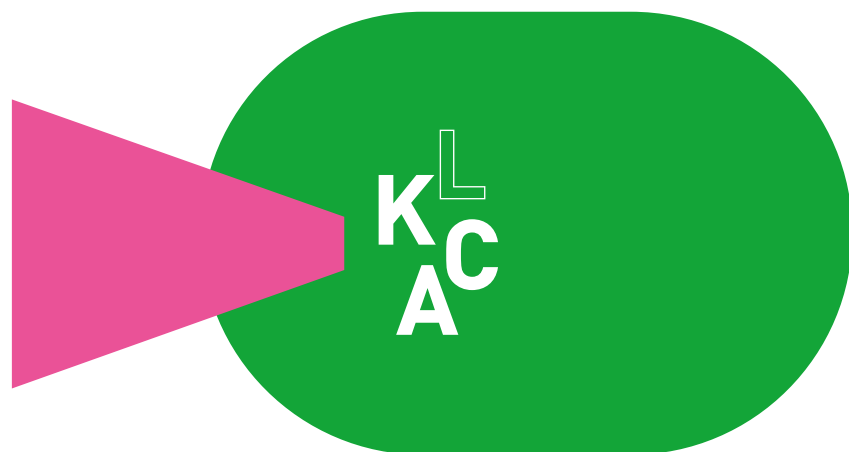

Mbo-studenten over cultuur op school en in de vrije tijd

Nulmeting MBO Cultuurkaart met budget

Sinds 2016 ontvangen mbo-studenten een gratis Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) voor korting op culturele activiteiten in de vrije tijd. Daarnaast stelt OCW sinds eind 2022 budget beschikbaar, waarmee mbo-docenten aanbod van culturele organisaties in de lessen kunnen integreren. Tijdens deze twee jaar durende pilot 'MBO Cultuurkaart met budget' wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van dit budget.

Met de nulmeting schetsen we een beeld van wat mbo-studenten bij aanvang van de pilot 'MBO Cultuurkaart met budget' aan kunst en cultuur deden in hun vrije tijd en op school, en hoe ze hier tegenaan keken. Hiervoor is een digitale vragenlijst uitgezet. In totaal vulden 536 mbo-studenten de vragenlijst in in de periode half januari tot half februari 2023.¹

¹ Bij de variabelen sekse en leeftijd zien we onder- of oververtegenwoordiging van bepaalde groepen. Om uitspraken te kunnen doen over de mbo-populatie als geheel, hebben we de resultaten van de enquête gewogen naar sekse en leeftijd. Voor meer informatie over de dataverzameling en verantwoording van de weegfactoren zie de bijlage '[Verantwoording nulmeting](#)'.

Cultuurparticipatie in de vrije tijd

Wat deden mbo-studenten in hun vrije tijd aan kunst en cultuur, en wat vonden ze van het aanbod?

Receptief: cultuurbeleving in de vrije tijd

Meer dan 80% van de mbo-studenten ging naar een film, bijna driekwart bezocht een museum in de vrije tijd.

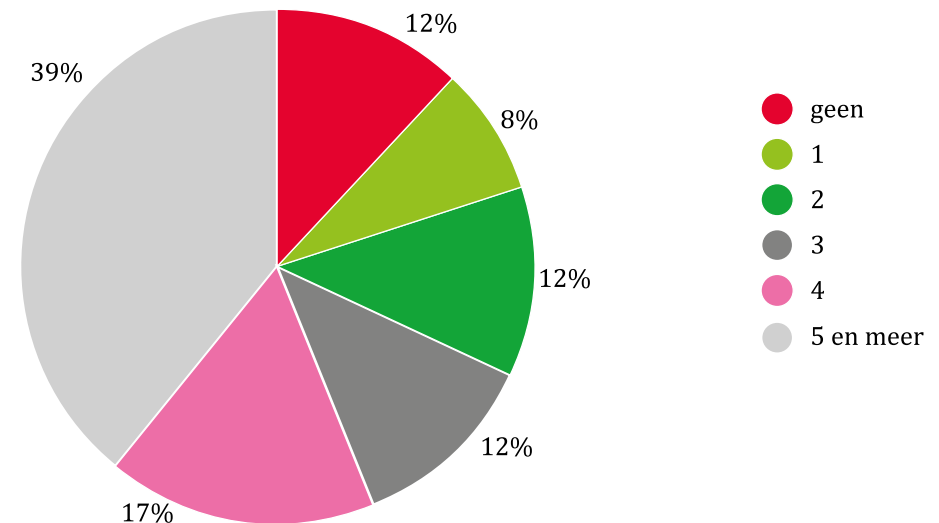
Welke **receptieve** culturele activiteiten heb je in het afgelopen half jaar in je vrije tijd bezocht, en hoe vaak? (n=536)

	1	2	3	4	5
Film	2,7%	10,2%	25,8%	43,6%	17,6%
Museum	4,2%	5,7%	17,6%	45,0%	27,4%
Optreden artiest of artiestengroep	2,7%	6,3%	18,2%	40,6%	32,2%
Festival	2,1%	5,7%	15,8%	36,5%	39,9%
Theatervoorstelling	3,3%	4,6%	11,5%	35,9%	44,8%
Optreden van een dansgezelschap	2,6%	4,4%	14,2%	16,2%	62,6%
Cabaretvoorstelling	1,4%	5,4%	11,1%	18,1%	64,1%

1 Bijna elke dag **2** Iedere week **3** Iedere maand **4** Een aantal keer per jaar
5 in de afgelopen 6 maanden **niet** gedaan

Mbo-studenten die de MBO Cultuurkaart actief gebruikten, bezochten significant meer verschillende soorten activiteiten dan niet-actieve gebruikers.

Het aantal verschillende **receptieve** culturele activiteiten in de vrije tijd in het afgelopen half jaar. (n=536)

Hoeveel van de 7 genoemde **receptieve** culturele activiteiten bezochten mbo-studenten gemiddeld in het afgelopen half jaar (ongeacht de frequentie van alle bezoeken)?

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	536	3,8	2,3
Actieve* gebruiker MBO Cultuurkaart	85	4,8**	2,4
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	451	3,6	2,0
Jonger dan 21 jaar	299	3,3	2,2
21 jaar en ouder	237	4,4	2,3
Man	274	4,2	2,4
Vrouw	262	3,4	2,2

* in het afgelopen half jaar gebruikgemaakt van de MBO Cultuurkaart

** betekent een significant verschil van $\alpha \leq 0,01$

Actief: cultuurbeoefening in de vrije tijd

Welke activiteiten heb je in het afgelopen half jaar in je vrije tijd gedaan, en hoe vaak? (n=536)

	1	2	3	4	5
Verhalen / gedichten schrijven	3,4%	8,5%	15,4%	19,6%	53,1%
Creatieve foto's / films maken	9,2%	19,5%	23,6%	24,0%	23,7%
Naaien, breien, haken, weven / kleding ontwerpen	3,8%	6,7%	10,5%	14,6%	64,4%
Toneelspelen	2,8%	7,0%	10,0%	10,3%	69,9%
Zingen of muziekinstrument bespelen	9,0%	10,3%	12,2%	12,7%	55,8%
Dansen	2,7%	11,3%	11,5%	15,1%	59,4%
Pottenbakken, beeldhouwen / keramieken	3,1%	5,8%	6,6%	8,4%	67,1%
Cabaret	2,1%	4,8%	8,6%	13,1%	71,3%

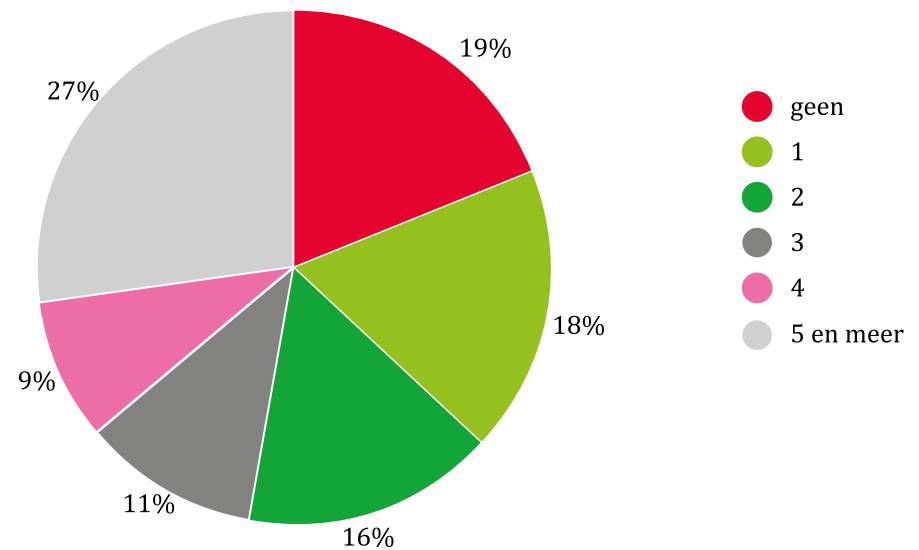
1 Bijna elke dag 2 Iedere week 3 Iedere maand 4 Een aantal keer per jaar
5 in de afgelopen 6 maanden **niet** gedaan

Hoeveel van de genoemde actieve culturele activiteiten ondernamen mbo-studenten gemiddeld in het afgelopen half jaar (ongeacht de frequentie van alle bezoeken)?

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	536	3,0	2,6
Actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	85	3,6	2,4
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	451	2,9	2,6
Jonger dan 21 jaar	299	2,5	2,3
21 jaar en ouder	237	3,6**	2,9
Man	274	3,0	2,7
Vrouw	262	3,0	2,6

Ruim driekwart van de mbo-studenten maakte creatieve foto's of films. Iets minder dan de helft schreef verhalen of gedichten, zong of bespeelde een muziekinstrument in de vrije tijd.

Het aantal verschillende **actieve** culturele activiteiten in de vrije tijd in het afgelopen half jaar. (n=536)

Mbo-studenten van 21 jaar of ouder ondernamen significant meer verschillende actieve culturele activiteiten dan mbo-studenten jonger dan 21.

Beoordeling culturele activiteiten in de vrije tijd

Mbo-studenten vonden dat het aanbod ruim voldoende aansloot bij hun behoeften (gemiddelde beoordeling: 6,7). Ongeveer 20% beoordeelde dit met een 5 of lager.

Wat kan beter?

Praktische drempels

Welke praktische drempels ervaar je om mee te doen aan culturele activiteiten? (receptief en actief, n=536)

	1	2	3	4	5
Het culturele aanbod is te duur	12,9%	17,7%	33,5%	27,1%	8,9%
Ik heb te weinig tijd	12,0%	16,5%	28,6%	29,1%	13,8%
Cultuurinstellingen zijn te ver weg	13,5%	24,6%	34,2%	19,8%	8,0%

1 Helemaal niet mee eens 2 Niet mee eens 3 Neutraal 4 Mee eens
5 Helemaal mee eens

Ruim 40% van de mbo-studenten had een gebrek aan tijd, ruim 35% vond culturele activiteiten te duur.

Vrouwen, studenten jonger dan 21 jaar en degenen die de MBO Cultuurkaart niet actief gebruiken, ervaren in sterkere mate drempels dan respectievelijk mannen, studenten van 21 jaar en ouder en niet-actieve gebruikers.

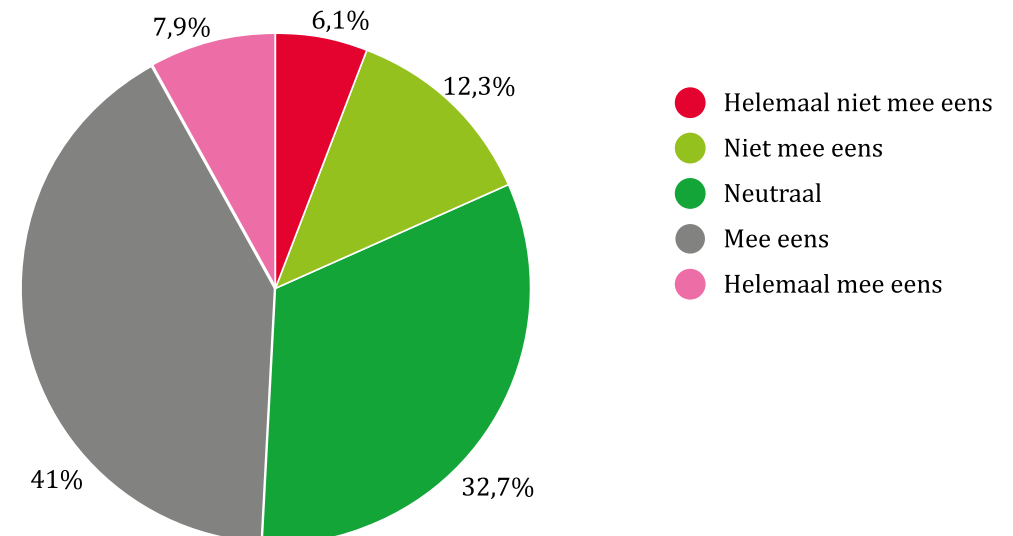
De mate waarin mbo-studenten gemiddeld praktische drempels (geld, tijd, afstand) ervaren (schaal 1-5).

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	536	3,01	0,91
Actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	85	2,62	0,88
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	451	3,08**	0,90
Jonger dan 21 jaar	299	3,09**	0,83
21 jaar en ouder	237	2,89	1,00
Man	274	2,97	1,00
Vrouw	262	3,05**	0,82

Bekendheid met aanbod

Ongeveer de helft van de mbo-studenten kende het culturele aanbod (goed), een kleine 20% kende het aanbod niet.

Stelling: ik ken het culturele aanbod in mijn regio goed. (n=536)

Passend aanbod

Bij iets meer dan 25% van de mbo-studenten sloot het aanbod niet aan bij hun interesses. Een kleine 40% deed in de vrije tijd liever iets anders.

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (n=536)

	1	2	3	4	5
Het culturele aanbod is niet voor mensen van mijn leeftijd	16,9%	33,0%	31,9%	14,0%	4,1%
Het culturele aanbod sluit niet aan bij mijn interesses	18,1%	25,6%	29,0%	19,7%	7,6%
Ik doe in mijn vrije tijd liever iets anders	13,7%	20,0%	29,3%	25,5%	11,4%

1 Helemaal niet mee eens 2 Niet mee eens 3 Neutraal 4 Mee eens
5 Helemaal mee eens

De mate waarin mbo-studenten gemiddeld het aanbod passend vinden (leeftijd, interesses, vrije tijd) (schaal 1-5).

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	536	3,01	0,91
Actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	85	3,80**	0,93
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	451	3,13	0,88
Jonger dan 21 jaar	299	3,13	0,84
21 jaar en ouder **	237	3,37**	1,00
Man	274	3,18	1,01
Vrouw	262	3,29**	0,83

Vrouwen, actieve gebruikers van de MBO Cultuurkaart en mbo-studenten van 21 jaar of ouder vonden het aanbod passender dan respectievelijk mannen, niet-actieve gebruikers van de MBO Cultuurkaart en studenten jonger dan 21 jaar.

Cultuureducatie op school

Van de mbo-studenten heeft 75% in het afgelopen half jaar geen culturele activiteiten vanuit school gedaan.

Wat deden mbo-studenten op school aan kunst en cultuur, en wat vonden ze van het aanbod?

Receptief: cultuurbeleving op school

Welke activiteiten heb je in het afgelopen half jaar met school bezocht? (meerdere antwoorden mogelijk) (n=192)²

Theatervoorstelling	25,6%
Optreden van een artiest of artiestengroep	17,3%
Optreden van een dansgezelschap	11,7%
Film	45,6%
Festival	18,5%
Cabaretvoorstelling	7,3%
Museum	34,6%

Van de mbo-studenten die culturele activiteiten deden vanuit school, ging bijna de helft naar een film en bezocht ruim een derde een museum.

Hoeveel verschillende soorten receptieve culturele activiteiten bezochten mbo-studenten in het afgelopen half jaar vanuit school (ongeacht de frequentie van alle bezoeken)?

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	192	1,61	1,41
Actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	42	2,16	1,47
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	150	1,45	1,36
Jonger dan 21 jaar	122	1,16	1,02
21 jaar en ouder	69	2,40 **	1,65
Man	101	1,73	1,43
Vrouw	91	1,47	1,39

Van de mbo-studenten die culturele activiteiten bezochten vanuit school, deed 30% één activiteit, ruim 20% twee en bijna 15% drie verschillende receptieve culturele activiteiten.

² Van alle 536 respondenten gaven 192 respondenten aan dat zij in het afgelopen half jaar culturele activiteiten vanuit school gedaan hebben.

Actief: cultuurbeoefening op school

Van de mbo-studenten die culturele activiteiten deden vanuit school, maakte ruim 40% creatieve foto's of films en schreef iets minder dan 20% verhalen of gedichten op school.

Welke activiteiten heb je in het afgelopen half jaar op school gedaan? (n=192)

Verhalen / gedichten schrijven	18,3%
Creatieve foto's / films maken	40,6%
Pottenbakken, beeldhouwen / keramieken	4,3%
Naaien, breien, haken, weven / kleding ontwerpen	4,8%
(Workshop) toneelspelen	10,4%
(Workshop) zingen of muziekinstrument bespelen	10,1%
(Workshop) dansen	9,3%
(Workshop) cabaret	2,8%

Mbo-studenten die aan kunst en cultuur deden op school, ondernamen in het afgelopen half jaar gemiddeld één actieve culturele activiteit.

Hoeveel verschillende soorten actieve culturele activiteiten ondernamen mbo-studenten in het afgelopen half jaar via school? (ongeacht de frequentie van alle bezoeken)?

	N	Gemiddeld	Standaard deviatie
Totaal	192	1,01	1,34
Actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	42	1,49	1,58
Geen actieve gebruiker MBO Cultuurkaart	150	0,87	1,24
Jonger dan 21 jaar	122	0,74	1,04
21 jaar en ouder	69	1,48**	1,66
Man	101	0,89	1,27
Vrouw	91	1,13	1,41

Wat kan beter?

Ruim twee derde van de mbo-studenten wil meer culturele activiteiten op school en meer inspraak bij het kiezen van deze activiteiten.

Wat moet jouw school volgens jou veranderen in het aanbod van culturele activiteiten? (n=304)³

	1	2	3	4	5
Meer culturele activiteiten aanbieden	2,7%	7,3%	22,5%	36,1%	31,4%
Andere culturele activiteiten aanbieden	3,8%	5,5%	30,6%	41,7%	18,4%
Mij meer inspraak geven bij het kiezen van culturele activiteiten	3,5%	8,7%	22,%	40,3%	25,4%

1 Helemaal niet mee eens **2** Niet mee eens **3** Neutraal **4** Mee eens
5 Helemaal mee eens

³ Deze vraag is gesteld aan alle 536 respondenten, 304 respondenten hebben deze vraag beantwoord.

Colofon

Mbo-studenten over cultuur op school en in de vrije tijd

Nulmeting pilot MBO Cultuurkaart met budget

Deze nulmeting is een samenwerking van ResearchNed, KBA Nijmegen, CJP en LKCA

Auteur

Huub Braam

Vormgeving

Taluut, Utrecht

Uitgever

LKCA

Lange Viestraat 365

Postbus 452

3500 AL Utrecht

030 711 51 00

info@lkca.nl

www.lkca.nl

LKCA wil ervoor zorgen dat iedereen goede cultuureducatie krijgt (op school én in de vrije tijd) en dat iedereen kan meedoen aan culturele activiteiten.

LKCA probeert publicaties zo toegankelijk mogelijk aan te bieden. Neem contact met ons op bij ontoegankelijke informatie via info@lkca.nl.

©LKCA Utrecht, april 2024

L
K
C
A